

Kuba: De ekonomiska reformerna har trätt i kraft

Valutasammanslagning i Kuba

Övergången från tre till en sammanslagen valuta inleddes den 1 januari.

Med start 1 januari 2021, efter ett årtionde av förberedelser, började processen med att slå ihop de 3 valutorna i Kuba. Därmed upphör en av de två nationella valutorna i landet och den växlingsbara peson. (CUC).

Processen förenar de nuvarande växelkurserna, den konvertibla peson upphör att existera samtidigt med en allmän löne- och prisreform och ett gradvis avskaffande av "alltför stora subventioner och icke motiverade gratifikationer".

Den 10 december 2020 tillkännagav Kubas president på radio och tv att den av den komplexa processen med att slå samman de 3 valutorna som cirkulerat i Kuba till en. Processen presenteras i ett omfattande kompendium med nya lagar, förordningar, regeringsbeslut och departementsbeslut och uttalande från Högsta Domstolen.

Regeringsföreträdare har sedan dess medverkat i Nationalförsamlingen (parlamentet), såväl som i TV och press, för att klargöra alla förändringar och svara på de många bekymmer som kommer från allmänheten och den produktionen.

En av de frågor som mest bekymrat befolkningen var höjda elpriser. Regeringen svarade med en sänkning av de priser som ursprungligen planerades, till folks tillfredsställelse.

Telesur. Översättning Eva Björklund 2021-01-02

Kuba inför ett ekonomiskt vägskäl

De kombinerade effekterna av den internationella ekonomiska krisen, fördjupad av pandemin, samt den extremt intensifierade USA-blockaden (med över 130 nya blockadåtgärder under de två senaste åren) har slagit hårt mot Kuba.

Landet har ställts inför att turismen upphört, som en konsekvens av Covid-19. Detta har påtagligt påverkat de inkomster landet får i utländsk valuta och Kubas BNP. Samtidigt har landet lagt mer än 1,5 miljarder pesos och över 100 miljoner dollar för att bemöta pandemin i det nationella hälsovårdssystemet.

Den allt hårdare blockaden som USA tillämpar har orsakat skador som för första gången i historien överskrider 5 miljarder dollar på ett år. En dubbel folkmordspolitik i en period när samtidigt det dödliga viruset sprider sig i världen. 2020 kommer därför att vara ett år av avsevärd ekonomisk tillbakagång, en betydande brist på hårdvaluta och brist på varor och tjänster vilket har en uppenbar inverkan på kubanernas liv och livskvalitet.

Inför denna komplicerade situation har Kubas regering arbetat intensivt för att justera den ekonomiska planen och skapa en ekonomisk utvecklingsstrategi som svarar mot omedelbara behov och problem som uppdragats eller fördjupats under nuvarande

omständigheter.

Strategin är baserad på grundläggande principer i Kubas socialistiska ekonomiska modell, men syftar till att eliminera hinder och föråldrade tillvägagångssätt. Det är baserat på att behålla den centraliserade planeringen av ekonomin, men ge större självständighet till affärssektorn. Denna, och den icke-statliga ekonomin, omformas. Marknaden regleras indirekt och med icke-administrativa metoder. Det handlar om att öka den interna efterfrågan, öka den inhemska produktionen och motarbeta import-mentaliteten, främja export, uppnå att olika ekonomiska aktörer kompletterar varandra, stimulera konkurrenskraft, effektivitet och sparande. Samtidigt ska en miljöpolitik i harmoni med social ordning vidmakthållas,

Ministerrådet har definierat 16 nyckelområden för utveckling. Bland dessa prioriteras livsmedelsproduktion. Kuba importerar i genomsnitt livsmedel för 2 miljarder per år. Likaså sockerindustrin, turism (som står för 10 procent av BNP), professionella tjänster (den viktigaste inkomstkällan för utländsk valuta), den biofarmaceutiska industrin och biomedicinska produkter, telekommunikationer och energi.

Åtgärderna som antagits syftar till att öka livsmedelsproduktionen i allmänhet, främja exportprodukter, stärka statliga företag, decentralisera tilldelning och användning av utländska valuta i ekonomin, förbättra och expandera den icke-statliga sektorn, uppmuntra decentraliserad utveckling i provinser och samhällen och öka IT-användningen i samhället.

Ett viktigt steg i strategin är övergången till en valuta i landet, något som sker från 1 januari 2021. För närvarande cirkulerar två inhemska valutor (CUC och CUP) och det finns två växelkurser (en för enskilda och icke-statliga enheter och en annan för statliga företag och institutioner) som gör hanteringen av ekonomin komplex. De dubbla valutorna snedvrider ekonomins storlek och effektivitet. Enbart CUP kommer att finnas som legalt betalningsmedel och det kommer bara att finnas en officiell växlingskurs, som för närvarande är 24 CUP för en US-dollar.

I samma veva kommer ett antal subventionerade- och gratistjänster att avskaffas. Samtidigt bibehålls understöd på över 30 miljarder pesos för social rättvisa. Prisökningar kommer att ske enligt devalvering, samtidigt som löner, pensioner och socialt stöd kommer att öka.

Förändringarna bör leda till att alla aktörer inom ekonomin har samma villkor vilket i sin tur bör öka konkurrenskraft och effektivitet för att uppmuntra export och minska import. Det bör bli en stimulans för att arbete ska vara den viktigaste källan till inkomst (och inte subventionerade/ gratis produkter). Ekonomin och finanserna ska vara mer transparenta och mätbara.

En komplex och omfattande process som denna innebär risker som högre inflation än förväntat, med de sociala konsekvenser som det skulle orsaka. Därför stärks mekanismer för priskontroll samtidigt som man strävar efter att öka tillgången på varor och tjänster, framförallt från inhemska källor. Till detta kommer vissa butiker där man betalar i hårdvaluta. En impopulär, men nödvändig åtgärd för att förhindra utflödet av hårdvaluta till utlandet som skett under senare år. Det som ett resultat av inköp i närliggande marknader som sedan säljs på den informella marknaden i Kuba.

2021 kommer att vara ett viktigt år för att försöka få fart på den kubanska ekonomin, trots de svårigheter som omvärlden erbjuder. Att fördjupa den ekonomiska strategin; att undanröja hinder och att agera kreativt är nödvändigt för att detta ska fungera. En måttlig tillväxt av ekonomin förväntas, liksom tillväxt inom så gott som alla exporterbara varor och tjänster. Även detta kommer att vara otillräckligt för att nå de nivåer som rådde 2019.

Kuba utkämpar sin egen strid mot demonerna i form av den ekonomiska krisen och blockaden. Det gör det med oberoende, suveränitet och med folkligt deltagande för att hitta lösningar som bevarar den sociala rättvisa som revolutionen uppnått och försvarat. En enorm utmaning i dessa turbulenta tider som vi lever i.

Randy Alonso Falcon, Cubadebate 201217

Cuba facing the economic crossroads

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?

Swisha en 20:a eller valfri summa till

123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0

Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer, arbetslösa och studerande)